

"КАЗИМЕРЪ"

• ΑΠΟΨΕΙΣ •

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 2001

Κίνδυνος απερήμωσης και ξηρασίας

Των ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ Α. ΔΡΑΚΑΤΟΥ*
και ΙΩΑΝΝΗ Κ. ΚΑΛΑΒΡΟΥΖΙΩΤΗ*

Το γεγονός και μόνον ότι κατ' έτος π 17η Ιουνίου είχε πανκύρια ορισθεί στην πημέα κατά την ερμηνοποίηση και την ένταση, μας δίβει την ευκαρπία να δούμε με μεγαλύτερη προσοχή, όχι απλά και μόνον τα αιτία, που έχουν οδηγήσει σε άμεσο κινδύνο ερμηνοποίησης το 35% των ελληνικών μας εδαφών, αλλά κυρίως να προτείνουμε λύσεις στην κατεύθυνση της αντιμετώπισης του μεγάλου αυτού περιβαλλοντικού προβλήματος, που ανακριθόλα δημιουργεί αναθεμέτως οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις.

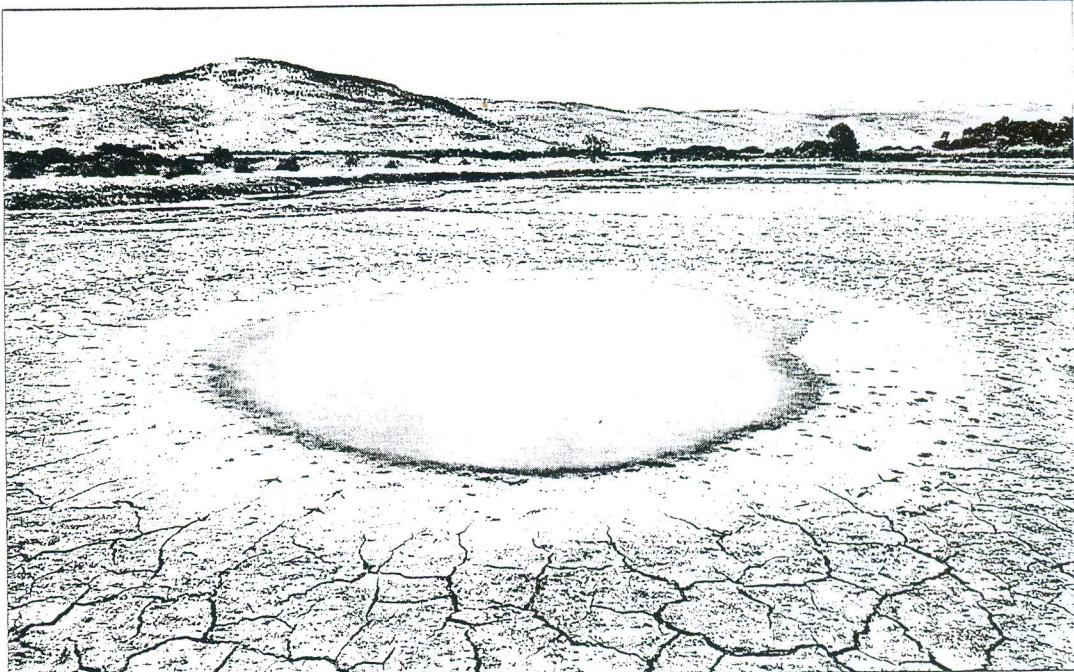
Την ίδια στιγμή που η ερμηνευτική, λόγω κυρίως της υπέρεμπτης υπερεκμετάλευσης των εδαφικών και υδατίνων πορών, προβάλλει απειλητικά για ολόκληρο τον Μεσογειακό νότο, η λειψηδρία προδιαγράφεται ως μια εξίσου σοβαρή απειλή για τον ανθρώπινο και το περιβάλλον. Είναι σαφές ότι οι χώρες της Μεσογείου θα αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα ελέγχου νερού μέσα στην επομένη δεκαετία, γεγονός που οδήγησε πρόσφατα τον γενικό γραμματέα Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΟΗΕ κ. Κλάους Τέπφερ να δηλώσει, πως το νέρο έχει γίνει τόσο πολύτιμο, ώστε ενας πόλεμος για θεωρείται αναμενόμενος στο μέσο μελλοντικού, αναισιά σε χώρες που θα θέλουν και θα διεκδικούν την εκμετάλευση συγκεκριμένων νερών.

Είναι ανάγκη να δούμε κατά πόσον οι φωνές αυτές που στη διεθνή κοινότητα ακουγούνται τόσο έντονα, έχουν άμεση σχέση με τα συμβαίνοντα στον ελλαδικό χώρο, οχετά-
κά με το ζήτημα του νερού. Στην χώρα μας,
τη θερινή περίοδο, που πέρασε δεν ήταν λι-
γείς οι φορές που νομοί διεκδικούσαν οι Κα-
θένας για λογαριασμό του την κυριότητα για
εκπτώση του νερού, προκειμένου να
αρδεύσουν τα χιλιάδες στρέμματα καλλιερ-
γητικών εκτάσεων. Τα ντοσιά του Αιγαίου συ-
γκαταλέγονται στις περιοχές εκείνες που

Είναι σημαντικό ότι τα προβλήματα του νερού στον ελλαδικό χώρο εστιάζονται όχι τόσο στην ελλείψη νερού, αλλά κυρίως στην ακαταλληλότητα αυτού. Η υφαλούμωση εί-
vai η μόνιμη απειλή για όλο και μεγαλύτερα
εδάφικα τημένα, με o.t.i αυτό συνεπάγεται
στον ωστό σχεδιασμό της αγροτικής μας
παραγωγής. Περιοχές με πλούσια πρωτογε-
νή παραγωγή, όπως ο Κρήτη και ο Λακωνίας,
αντικειμενίζουν ήδη σοβαρά προβλήματα
διακείμενας του αρδευτικού νερού, που κα-
θημερινά εντέινονται.

Στη διάρκεια του περασμένου θέρους, θερμοκηπιακές καλλιέργειες στην Ιεράπετρα της Κρήτης απειλήθηκαν σκαριά από την έλλειψη νερού άρδευσης, δεδουμένου ότι τι στάθμη του νερού στο φράγμα Μητραμιανών έφθασε στα οριακά επίπεδα, ενεκάριας ανοιχτούριας.

Σάμερα, πιά κώρα μας μπορεί να εφαρμόσει μια μέθοδο, που άλλες κώρες, κύρια αυτές που αντιμετωπίζουν έλλειψη νερών (ΗΠΑ, Ισραήλ, Αφρική κ.ά.) έχουν εφαρμόσει στην

Είναι σαφές ότι οι χώρες της Μεσογείου θα αντιμετωπίσουν σοβαρά προβλήματα έλλειψης νερού μέσα στην επόμενη δεκαετία.

πράξη αυτή της επαναχρούσμοποιήσης των αστικών λυμάτων. Το εγκείρημα καθίσταται περισσότερο δελεαστικό στους μέρες μας, μια που σκεδιάζονται και αναμένεται να υλοποιηθούν από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στρατηγικού, πλήθος νέων βιολογικών σταθμών σε ολόκληρη τη χώρα. Στο Πανεπιστήμιο Πατρών από δεκαετία και πλέον έχει συνορθωθεί μια ερευνητική ομάδα, που ασχολείται με την επαναχρούσμοποιήση των αστικών λυμάτων για άρδευση καλλιεργήσιμων και αποτελεσματικών εκτασεών.

Επιτυχία της προσπάθειας έγκειται στο γεγονός, ότι στην ερευνητική ομάδα συμμετέχουν επιστήμονες, από πολλές ειδούτηπτες. Και αυτό γιατί για να είναι δυνατή η επαναχορησιοποίηση των αστικών λυμάτων πρέπει να υπάρξει πλήρες συνεργασία ψκαλονολόγων, γεωπόνων, χτικιών, δασολόγων, υγειονολόγων κλπ. Καταφέρουμε να δημιουργήσουμε μια ερευνητική ομάδα, που δούλεψε με επιτυχία πάνω στα διάφορα σταδιά, αρχιζόντας από την εξασφάλιση της καλής λειτουργίας του Β. Σ., μέχρι την ασφάλη αρδεύση με τα λύματα των διάφορων καλλιεργειών.

Τα κύρια πλεονεκτήματα από την προτεινόμενη επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων είναι:

■ Η πειθαρχική αποκατάσταση απεριβαλλοντική αποκατάσταση απεριβαλλοντική αποκατάσταση ειδικά των νησιωτικών περιοχών του

Αιγαίου, που στερούνται σημαντικών αρ-
δευτικών ποσοτήτων.

■ Η αύξηση του ποσοστού των αρδευόμενών εκτάσεων, στη χώρα μας, που τα τελευταία δέκα χρονια παραμένει σταθερό με ό,τι αυτό συνεπάγεται στην ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων.

■ Η απελευθέρωση υδάτινων αποθεμάτων για άλλες χορούς, πέραν της άρδευσης των

καλλιεργουμένων εκτάσεων.
Επτά, ειώδης σε θέση σπιέρα να προτείνουμε στους δήμους, αλλά και στους μηκρούς σε πληθυσμό ΟΤΑ, που λειτουργούν Β.Σ., να σε οσους πρόκειται συντονιά να λειτουργούσουν, όπως χρησιμοποιούν τα επεξεργαζόμενα λύματα για αρδευτικούς σκοπούς. Μεγάλες δε περιοχές με σπουδατικό αριθμό απεριφωνών εκτάσεων θα μπορούσαν να εφαρμόσουν τη μεθόδο, κάτι που θα άλλαζε μελλοντικά το τοπίο σε αρκετές περιβαλλοντικά υποβάθμισμένες περιοχές της

κώρως.
Στόχος μας είναι να πείσουμε ότι η χροι-
μποποιητή του μοντέλου διάκειροις που πε-
ριγράψαμε μπορεί να βοηθήσει τις τοπικές
κοινωνίες, που αντιμετωπίζουν προβλήματα
διάθεσης των λύματων τους, αλλά και σε μια
προσπάθεια εξοικονόντης νερών. Είναι για
μας οδύνηρο. Βιολογικοί σταθμοί που βρί-
σκονται ακοινώς πλάσιον από τις ώμορφες
ελλήνικες και παρακλινείς να αναγκάζονται να
ρίχνουν τα λύματα τους στους θαλάσσιους

αποδέκτες. Ερευνητικά προχωρούσαις και προτείνουσες την επαναχορησιωποίση των υγρών αστικών λυμάτων 35 Β.Σ. αναλυτικά ανά διοικητική περιφέρεια, ωστε αυτά να κρητισμούν ποιηθέντων για την άσθενη συνκεκριμένων καλλιεργειών, κατί που θα συνεβλέπει αποφασιστικά στην αντιμετώπιση της σεπτηνομάρτιας.

Μηδεὶς ευκαιριακά κατά την περισσότερη χρονία το πρόβλημα του νερού στον Θεσσαλικό Κάμπο να αντιμετωπίσθη, ποιος διαμέσους εγγύαται αν στο εγγύς μέλλον θα μπορεί να αντιμετωπίζεται; Μπορούσα σε αυτες τις δυστυχειές εξελίξις via αρκετές περιοχές της χώρας, είναι ανάγκη να προχωρουμεί καριστική στην εφαρμογή στην πράξη νεων διαχειριστικών σχεδίων για την αδέσποτη των εξτάσεων.

Είναι κρέος όλων μας τα τοποθετηθούσας εξάρκης πανω στο προβάθμιον που ακουει το ονόμα περιβαλλοντική αντιτεωπώση της εργατοποίησης και της έμπραστας και γενικά της αντιτεωπίσουσας χώρας καθεύδεσσος. Σε αυτήθεν περιπτώσαν σα μυνεχθεί στα μεσιντά καταστάσαις οι ευθύνες πλέον θα βαρύνουν όλους, πολιτεία, εποπτικούς φορείς, στρατιωτικούς τοπικές κοινωνίες.

¹ Ο κ. Παναγιώτης Α. Δρακάτος είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πατρών και ο κ. Ιωάννης Κ. Καλαβρουζίωτης Δρ Γεωπόνος—Μέλος Δ. Σ. Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος